

CONVOCAAT 2010/6

LIMBURGS GESCHIED- EN OUDHEIDKUNDIG GENOOTSCHAP

mede gesubsidieerd door de

provincie limburg

Kring Gelders Overkwartier van Roermond

W.G. de Valk

Gr.de Hompeschstraat 16

6109 AK Ohé en Laak

0475 55 16 86

w.de.valk1@kpnplanet.nl

Activiteit: *Lezing over "De glazenier Joep Nicolas (1897-1972)*

Wanneer: *Op maandag, 6 september 2010 van 19.30 uur tot 22.00 uur.*

Locatie: *Gemeenschapshuis "Het Katoenen Dorp," Bisschop Lindanussingel 43 te Roermond.*

Korte omschrijving / inleiding

De inleider besteedt in deze lezing aandacht aan de glazenier Joep Nicolas (1897-1972).

Aan:

De leden van de Kring Gelders Overkwartier van Roermond en overige belangstellenden.

Ohé en Laak, 15 juli 2010.

Geachte Dames en Heren,

Namens het bestuur nodig ik u hierbij gaarne uit voor de eerste lezing van het seizoen 2010-2011 op maandag, 6 september 2010 **te 19.30 uur** in Gemeenschapshuis "Het Katoenen Dorp", Bisschop Lindanussingel 43 te Roermond.

De lezing zal gehouden worden door de heer L. Moonen en heeft als titel

"De glazenier Joep Nicolas (1897-1972).

Wij hebben van de de heer L. Moonen een toelichting met betrekking tot deze lezing ontvangen.

Na het herstel van de kerkelijke hiërarchie in Nederland breekt een tijd aan, waarin zeer vele - hoofdzakelijk neogothische - kerken gebouwd worden. De belangrijkste neogothische architect was een andere Roermondenaar, namelijk de architect Pierre Cuijpers.

Joep Nicolas werd in 1897 in de Lindanusstraat in Roermond geboren. Hij groeide op in een katholiek milieu. Vader Charles Nicolas leidde een groot zakelijk atelier met eigen glasschilders. In 1916 behaalde Joep Nicolas het diploma gymnasium aan het Bisschoppelijk College te Roermond.

Hierna ging hij filosofie gaan studeren in het Zwitserse Freiburg. Joep Nicolas heeft in Zwitserland ook kennis gemaakt met de expressionistische kunst. Hij heeft er grote kunstenaars als Kandiski en Schwitters ontmoet. Hij keerde echter na een tijd terug naar Nederland. Hij ging vervolgens in Amsterdam rechten studeren. 's-Avonds volgde hij lessen aan de kunstnijverheidsschool. Van de studie rechten van Joep Nicolas kwam niets terecht. Wel ontwikkelde hij verder zijn

schilderstalenten en nam wederom intens deel aan het studentenleven en bouwde opnieuw zijn netwerk van relaties verder uit.

In 1922 won hij de Vigiliusprijs. Hij schilderde "Morte Fortior" waarin hij een zeer vernieuwend beeld heeft geschilderd van de kruisafname. Korte tijd later kreeg hij zijn eerste zelfstandige opdracht, namelijk de muurschilderingen in de crypte van het monumentale, aan de Maas gelegen kerkje te Asselt. In die periode leerde hij zijn latere echtgenote Suzanne Nijs, een Belgische beeldhouwster kennen. Zij trouwden in 1924 en gingen in Groet, in de duinen van Noord-Holland wonen. De ontwerpen, die Joep Nicolas te Groet maakte, werden uitgevoerd in het atelier te Roermond. Joep Nicolas deed dit vaak zelf en op die manier leerde hij zo grondig alle fasen van het ingewikkelde proces kennen, van het ontwerp tot het gereedkomen van een gebrandschilderd glas-in-loodraam.

Joep Nicolas werd in 1925 uitgenodigd om een schilderwerk voor de wereldtentoonstelling te Parijs te maken. Dat werd uiteindelijk het gebrandschilderde St. Maartensraam. Joep Nicolas won de eerste prijs en werd zo in heel Europa bekend. Het stelde hem bovendien in staat om in steden als Parijs en Venetië aan grote tentoonstellingen deel te nemen. Joep Nicolas zelf kreeg vele, vaak profane opdrachten in zijn expressionistische stijl. De ramen van het stadhuis te Tilburg, Breda en Hilversum zijn van zijn hand. Ook grote ondernemingen als Philips en Unilever wilden in hun hoofdkantoren ramen van Joep Nicolas.

In die tijd leerde hij ook de kunstenaar Max Weiss in München kennen. Zijn zwager Aldous Huxley, een invloedrijke Amerikaanse auteur, bezorgde hem eind jaren dertig van de vorige eeuw een opdracht voor het Rockefeller Centre (Holland House) in de USA. Ook het Nazi-regime in Duitsland wilde Joep Nicolas naar Duitsland lokken, maar dit heeft hij geweigerd.

Joep Nicolas heeft in 1939 zijn bedrijf verkocht heeft aan de glazenier Max Weiss. Hij emigreerde vóór het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog naar de USA en startte daar een geheel nieuw atelier. Hij leerde daar Harold Rambusch, een invloedrijk ondernemer in de kunstwereld, kennen. Joep Nicolas heeft voor Harold Rambusch vele opdrachten uitgevoerd. Hoewel de verhouding tussen beiden vaak heel gespannen geweest moeten zijn, konden zij elkaar niet missen. Hij moest er vooral tijdens de oorlogsjaren voor zorgen, dat brood op de plank kwam. Rambusch kon zakelijk echter zeer goed het artistieke talent van Joep Nicolas op de markt brengen.

In 1947 kreeg hij de opdracht voor het maken van gebrandschilderde ramen in de kapel van een ziekenhuis op Curacao. Op grond van een clause in de zakelijke overeenkomst moest Joep Nicolas met Max Weiss samenwerken aan deze opdracht. Uiteindelijk leidde het door diverse oorzaken tot een definitieve breuk tussen hen. Omstreeks deze tijd kreeg Joep Nicolas de opdracht voor het maken van gebrandschilderde ramen achter het hoofdaltaar van de kathedraal te Roermond. Hij werkte veel samen met atelier Geutjens te Venlo. Samen met dit atelier werden tot het overlijden van Joep Nicolas in 1972 vele opdrachten gezamenlijk gerealiseerd. Het allergrootste werk van Joep Nicolas zijn de vijfentwintig ramen in de oude kerk te Delft.

Joep Nicolas is in 1972 vrij plotseling overleden. De tweede serie ramen in de kerk van Tubbergen heeft dochter Sylvia Nicolas gerealiseerd. Hij ligt begraven op de kerkelijke begraafplaats te St. Odiliënberg.

De inleider.

De heer L. Moonen heeft als hobby studie gemaakt van de persoon en het werk van de glazenier Joep Nicolas.

Gaarne tot ziens op maandag, 6 september 2010. Zoals gebruikelijk is deze lezing ook voor belangstellende niet-leden toegankelijk. Aan niet-leden wordt een bijdrage gevraagd van €2,50.

Met vriendelijke groeten namens het bestuur,
W.G. de Valk, secretaris